न तासां वल्लभो यस्मात् स्वसुतो ऽपि सुखं विना ॥५४॥

कौलिक आह। यद्यप्येवं तथापि पतिव्रता सा प्रष्टव्या। एवं तमभिधाय सत्वरं गत्वा पत्नीमुवाच। भद्रे ऽद्यास्माकं कश्चिद्व्यन्तरः सिद्धः। स वाञ्छितं प्रयच्छति। तदहं त्वां प्रष्टुमागतः। तत् कथय किमर्थये। एष तावन्मम सुहृन्नापितो राज्यं प्रार्थ्यतामिति वदति। साब्रवीत्। ५ आर्यपुत्र का मतिर्नापितानां। तन्न कार्यं तद्वचः। उक्तं च।

चारणैर्वन्दिभिर्नीचैर्नापितैर्मालिकैरपि।
न मन्त्रं मतिमान् कुर्यात् सार्धं भिक्षुभिरेव च ॥५५॥

अपरञ्चातिक्लेशपरम्परैषा राज्यस्थितिः सन्धिविग्रहयानासनसंश्रयद्वैधीभावादिचिन्ता। पुरुषस्य न कदाचिदपि सुखं प्रयच्छति। यतः १०

यदैव राज्ये क्रियते ऽभिलाषः सदैव याति व्यसनेषु बुद्धिः।
घटा नृपाणामभिषेककाले सद्वाम्भसैवापदमुद्धिरन्ति ॥५६॥
यदर्थे भ्रातरः पुत्रा अपि वाञ्छन्ति ये निजाः।
बधं राज्यकृते राज्ञां तद्राज्यं दूरतस्त्यजेत् ॥५७॥

कौलिक आह। सत्यमुक्तं भवत्या। तत् किं याचे। साब्रवीत्। त्वं १५ तावदेकं पदं नित्यमेव निष्पादयसि। तेन सर्वव्ययशुद्धिः सम्पद्यते। अथेदानीमात्मनो ऽन्यद्बाहुयुगलं द्वितीयं शिरश्च याचस्व। येन पुरतः पृष्ठतश्चैकैकं पदं सम्पादयसि। तत्रैकस्य मूल्येन गृहव्ययः। द्वितीयस्य मूल्येन शेषकृत्यानि कुर्वाणस्य ज्ञातिमध्ये श्लाघ्यमानस्य कालो गच्छति। लोकद्वयस्योपार्जना भविष्यति। सो ऽपि तदाकर्ण्य प्रहृष्टः प्राह। २० साधु पतिव्रते। साधूक्तं भवत्या। तदेवं करिष्यामि। एष मे निश्चयः। अथ कौलिको व्यन्तरं गत्वा प्रार्थयां चक्रे। भो यदि मे वाञ्छितं प्रयच्छसि। तद्देहि मे द्वितीयं बाहुयुगलं शिरश्च। एवमभिहिते तत्क्षणादेव द्विशिराश्चतुर्बाहुश्च सञ्जातः। ततश्च प्रहृष्टमना यावद्गृहमागच्छति। तावल्लोकै राक्षसो ऽयमिति मन्यमानैर्लगुडपाषाणादिभिस्ताडितो २५